

Voor u ligt het jaarverslag van het Puttens Historisch Genootschap (PHG). In dit verslag zijn niet de verslagen van Historisch museum De Tien Malen en Museumboerderij Mariahoeve opgenomen. Als afzonderlijke stichtingen onder het PHG publiceren zij een eigen jaarverslag dat u eveneens in dit nummer van De Graver vindt. Het bestuur wenst u, PHG-deelnemer, sponsor of geïnteresseerde veel leesplezier.

JAARVERSLAG over 1 november 2015 tot en met 31 oktober 2016 van HET PUTTENS HISTORISCH GENOOTSCHAP

De stichting Puttens Historisch Genootschap fungeert als koepel voor allerlei activiteiten op cultuurhistorisch gebied in Putten. Het PHG werkt vanuit de volgende statutaire doelstellingen:

- Het bijdragen tot het vergroten, behouden en uitdragen van de kennis van de geschiedenis van Putten.
- Het bijdragen tot het behoud van het karakter van Putten.

Deze doelen worden operationeel door de twee ingestelde musea, het Historisch Museum De Tien Malen en de Museumboerderij Mariahoeve en door de werkgroepen Archeologie, Dialect en Folklore, Genealogie en Roerende Monumenten. Daarnaast zijn er andere werkgroepen die ondersteunend zijn zoals Registratie, Documentatie en Digitalisatie van de museumgoederen, de redactie van De Graver. Al het werk van de PHG wordt mogelijk gemaakt door vele vrijwilligers en door de financiële bijdrage van de deelnemers en sponsors. Wat er bereikt is in dit verslagjaar hebben we met elkaar bereikt. Daarvoor dank.

BESTUURSSAMENSTELLING

Binnen het bestuur van het PHG zijn vertegenwoordigd bestuursleden van de Stichting Historisch Centrum 'De Tien Malen' en van de Stichting Museumboerderij Kiefveldersteeg.

Stichting Puttens Historisch Genootschap, het bestuur bestaat uit:

G.C.J.M. Hollanders	Voorzitter
C.P. Kleingeld	Secretaris
J. van Oostende	Penningmeester
Zij vormen tevens in genoemde functies het dagelijks bestuur.	
J.N. van den Hoorn	2 ^e voorzitter
P. Vink	Voorzitter Stichting Historisch Centrum De Tien Malen
St. van Hell	Voorzitter Stichting Museumboerderij Kiefveldersteeg
H. v.d. Zwaag	Public Relations (sinds 1-4-2016, tot die datum: G. Buter)

BESTUURSVERGADERINGEN

In de bestuursvergaderingen worden zowel de zaken betreffende het PHG, de werkgroepen besproken, als die van de beide musea in het algemeen. Het bestuur is 11 keer in vergadering bijeen geweest.

Specifieke aangelegenheden betreffende de Museumboerderij 'Mariahoeve' en het Museum 'De Tien Malen' worden door de besturen van de betrokken stichtingen behandeld. Daarvan worden afzonderlijke jaarverslagen gemaakt.

VERGADERPUNTEN VAN HET PHG-BESTUUR

De belangrijkste onderwerpen die de aandacht van het PHG-bestuur vroegen waren:

- De voor- en najaarsbijeenkomst
Vastleggen van de data, de zaalruimte, sprekers benaderen en bespreken van de programma invulling.
- Financiële zelfstandigheid museum De Tien Malen
Per 1 januari 2016 is het museum volledig verzelfstandigd. Het heeft een eigen bestuur en eigen financiën.
- Vrijwilligersbeleid

Eerder is al zogenaamde vrijwilligersovereenkomst opgesteld. In enkele gevallen vraagt de gemeente om deze overeenkomst. Nieuwe PHG-vrijwilligers worden gevraagd de overeenkomst te ondertekenen. Een inhaalslag moet nog gemaakt worden voor de groep al aanwezige vrijwilligers. Deze inhaalslag is nog niet voltooid. Verder is besloten ook dit jaar weer een vrijwilligersbijeenkomst met buffet te houden en met kerst een kleine attentie aan de vrijwilligers aan te bieden.

- **Voortgang Museumfolder**

Ook dit jaar heeft het PHG-bestuur besloten een Museum en PHG-activiteitenfolder uit te geven waarin naast de beide musea ook de gedachtenisruimte en het Puttens Stoomgemaal zijn opgenomen. De folder maakt voor de inwoners van Putten en de vele toeristen het Puttens Erfgoed zichtbaar. De folder vindt bij zowel de plaatselijke VVV, vakantiecentra, campings als musea flinke aftrek.

- **Bezwaar tegen beleid Waterschap**

Vorig verslagjaar hebben de besturen van het PHG, Stichting Natuur- en Milieubescherming Putten en de Bekenstichting namens hun achterban hun bezorgdheid geuit over zowel de huidige toestand van de sprengbeken in Putten als de voorgenomen herziening van de status van de watergangen na 2017 waarbij de Volenbeek en de Schoonderbeek van a- naar c- watergangen worden gedegradeerd. Nadien heeft er overleg met het Waterschap plaatsgevonden. Desondanks was het ook dit jaar nodig gezamenlijk bezwaren in te dienen. De resultaten daarvan zijn nog niet bekend.

- **Publicaties**

De voorjaarsvergadering was geheel gewijd aan de presentatie van het boek: Bert Paasman et al (red.) *Putters en Puttenaren*. De presentatie vond plaats door dr. B. Paasman en prof. dr. B. de Graaf. Het eerste exemplaar werd uitgereikt aan de burgemeester van ons dorp.

Op 30 april vond in de Oude Kerk de presentatie plaats van: K.A. Gort *Perioden uit het leven van dominee Johannes Smith (1712-1796)*. Dit is een uitgave van ons PHG. Tijdens deze presentatie voerden de hoogleraren A. Baars (TUA) en F.A.v.Lieburg (VU) en onze voorzitter G.J.M. Hollanders het woord over aanverwante onderwerpen.

- **Schenkeningen**

Schenkeningen vinden in principe plaats aan het PHG. Dit leent de goederen en voorwerpen uit aan de betreffende musea. Daarnaast vinden schenkingen plaats van boeken en documentatie. Dit materiaal vindt zijn weg naar de verschillende werkgroepen, met name de werkgroep documentatie.

Een bijzondere vermelding verdient de schenking van door de heer T. Schuit geschonken ca. 2500 oude ansichtkaarten uit de verzameling van wijlen zijn broer Gerrit Schuit. Deze worden samen met andere ansichtkaarten uit de verzameling van het PHG gedigitaliseerd en gepubliceerd in de beeldbank van de gemeente Putten.

- **De Graver**

Besloten is, met ingang van 2017 De Graver in kleur te laten verschijnen.

- **PHG als informatiebron**

Ook in dit jaar zijn er verschillende verzoeken geweest tot het verstrekken van gegevens, informatie en foto's over Puttense historische voorwerpen, gebouwen, families, etc.

WERKGROEPEN EN COMMISSIES

Binnen de PHG-doelstellingen waren in het verslagjaar de volgende doelwerkgroepen en commissies actief: Archeologie, Genealogie, Roerende Monumenten, Dialect en Folklore. Verder heeft het PG de volgende ondersteunende werkgroepen en commissies: Registreren, Documenteren en Digitaliseren, PHG-markten, Documentatie, Acceptatie, De Graver- redactie en –bezorgers en de PHG-jubileum.

Daarnaast heeft het PHG een afgevaardigde in het bestuur van het Puttens Stoomgemaal, de Monumentencommissie van de gemeente Putten, de organisatie van de Ossenmarkt en die van de Cultuurdag in Putten.

De contactpersonen van deze werkgroepen en commissies staan steeds in het kwartaalblad 'De Graver' vermeld. De werkgroepen met taakomschrijving zijn ook steeds te vinden op de website van het PHG. De marktcommissie beschikt over een eigen website. Op deze wijze wordt aan de deelnemers van het PHG maar ook aan andere belangstellenden inzicht gegeven in de werkzaamheden van iedere werkgroep of commissie.

De hierna volgende informatie over de activiteiten van de diverse werkgroepen is uiteraard door die groepen verstrekt.

VRIJWILLIGERS

In dit verslagjaar zijn vele vrijwilligers actief geweest. Hun aantal varieert in de loop van het jaar maar cirkelt in het gehele jaar rond de 130. Zij zijn werkzaam in de musea, werkgroepen, commissies en bezorgersgroep van De Graver of als bestuurslid in een of meer van de 3 besturen. De vrijwilliger valt onder de collectieve aansprakelijkheidsverzekering die de gemeente Putten voor alle vrijwilligers in Putten heeft afgesloten. Dankzij de inzet van deze vrijwilligers heeft het PHG ook dit jaar haar doelen kunnen realiseren. Als dank daarvoor heeft er in september een lopend buffet plaatsgevonden in het re. Verder heeft iedere vrijwilliger met kerst een attentie gekregen.

Vrijwilligers die een langdurige of eenmalige buitengewoon belangrijke prestatie hebben geleverd ten dienste van het PHG kunnen door het bestuur tot lid van verdienste worden benoemd. In zeer bijzondere gevallen kan een vrijwilliger tot Erelid worden benoemd. In het verslagjaar zijn de volgende vrijwilligers tot lid van verdienste benoemd:

- op de jubileumvergadering mw. M.Th. Hooij-Enter en de heren IJ. Zijlstra, P.J.M. Baremans en T. van den Brink;
- op de voorjaarsvergadering mw. A. Zevenhuijzen-Plooi en de heren P. Zevenhuizen en L.A. Luteijn.

De stijgende gemiddelde leeftijd van de vrijwilligers baart zorgen. Daar zit immers een limiet aan.

DEELNEMERS EN DEELNEMERSADMINISTRATIE

Het verslagjaar begon met 791 deelnemers en eindigde met 771. Zeventien sterfgevallen en incidentele verhuizingen of opzeggingen werden gecompenseerd door achttien nieuwe aanmeldingen. Desondanks nam het aantal deelnemers af. Dit komt omdat een aantal wanbetalers die ook op herhaalde verzoeken niet hebben gereageerd, is uitgeschreven.

FINANCIËN

De financiële gegevens van het PHG zijn te vinden in het financiële jaarverslag dat de penningmeester in het septemnummer (2016 nr. 3) van De Graver heeft laten opnemen. Het financiële jaar loopt van januari tot en met december. U vindt dus de resultaten per 31 december 2015.

De jaarrekening wordt in concept door de penningmeester opgesteld en daarna ingevolge artikel 11 lid 4 van de statuten ter controle aan de accountant voorgelegd. Het PHG maakt gebruik van Accountantsbureau Mees en Ten Hoopen. De accountant heeft vervolgens het definitieve jaarrapport met deskundige-verklaring opgesteld. In een bestuursvergadering van het PHG is het rapport vastgesteld en voorzien van de vereiste ondertekende bestuursverklaring.

De inkomsten van het PHG in het verslagjaar bestaan voor ongeveer de helft uit deelnemersbijdragen. Extra in vergelijking met vorig jaar waren de sponsoring en omzet van uitgegeven wandel- en fietsroutes (22%) en donaties van de Vrienden van Historisch Putten. Deze laatste bijdragen zijn bestemd voor bijzondere projecten. Tegenover de omzet van publicaties staat uiteraard een fors bedrag aan inkoop of productiekosten hiervan. de omzet is geen netto winst. De inkomsten konden voor 2/3 worden besteed aan de PHG-doelstellingen (De Graver, deelnemersbijeenkomsten, manifestaties). De netto-opbrengst van de PHG-markten zijn, overeenkomstig het doel van de markten, ten goede gekomen van het Museum De Tien Malen.

DEELNEMERSVERGADERINGEN

Het verslagjaar begon met een goed bezochte jubileumvergadering. Een uitgebreid verslag hiervan verscheen in De Graver van december 2015.

De voorjaarsvergadering, waarin het boek Putters en Puttenaren werd gepresenteerd, is al eerder in dit verslag gemeld.

DE VERSLAGEN VAN WERKGROEPEN EN COMMISSIES

De werkgroepen werken gestadig door. Niet altijd verandert er veel in werkwijze of resultaat. Daarom vindt u niet van elke groep een verslag.

Werkgroep roerende monumenten

Deze werkgroep bestaat uit een aantal vaste leden en wat mensen die altijd met de evenementen helpen. Zoals het oogstfeest de Ossenmarkt, en tegenwoordig het knolletjes feest, zij helpen bij de voorbereiding en de uitvoering. Ook de kraam op de P.H.G. zomermarkten word vaak bemand (of dames) door deze groep getrouwe medewerkers. De p.r. die dat oplevert voor het PHG, De Tien Malen en de Mariahoeve vinden we nog steeds belangrijk.

Wat brengen al deze inspanningen eigenlijk op is wel eens de vraag. In ieder geval bekendheid aan het PHG, De Tien Malen en de Mariahoeve. Verder natuurlijk meestal wel wat nieuwe deelnemers, vooral op de markten en ook op de cultuurdag. Verder kan er vooral door de sponsoren bakker van Bentum brood, en worst van Struik een mooi bedrag aan het PHG en de Mariahoeve afgedragen worden.

Werkgroep dialect en folklore

In de samenstelling van de werkgroep is niets veranderd: mevr. G. Koopman-Brouwer, J. van Beek, J. van Hell, J. N. van den Hoorn en P. Rozendaal. De enige activiteit uit het maandelijkse praatje op de radio. Elke eerste zaterdag van de maand om 11.00 uur is er een half uurtje streektaal in Putter Praot op Veluwe.

Werkgroep Registratie Documentatie en Digitalisering (RDD) door Maria Smit-Toledo

De werkgroep bestaat uit twee leden: Herman Wijnberg en Maria Smit-Toledo.

Met name de administratieve verplichting van uit- en inboeken vraagt nauwkeurigheid en tijd. Het doel van deze exercitie is: de collectie op gestructureerde wijze inzichtelijk maken voor de medewerkers van het museum. Zo kan bij tentoonstelling van het object op eenvoudige wijze alle informatie worden verkregen over het museumstuk.

Ook het administratief verwerken van voorwerpen die uit het depot worden gehaald om te worden geëxposeerd, dan wel vanuit de expositieruimte teruggeplaatst worden naar de depotruimte, vraagt de nodige aandacht van de werkgroep.

Inname objecten en acceptatiecommissie

Tot 1-4-2016 bestond de werkgroep uit Anja Zevenhuijzen (kleding), Gerrit Buter en Piet Baremans.

Sedertdien is de samenstelling: Anja Zevenhuijzen (kleding), Piet Bot en Piet Zevenhuijzen. De werkgroep Acceptatie bepaalt of de voorwerpen ook inderdaad museale waarde hebben. Hierbij wordt gekeken naar: heeft het voorwerp betrekking op het Puttens Erfgoed, of is het bepalend voor de geschiedenis van Putten, en is het uniek voor en aanvullend op de huidige museumcollectie. Bij twijfel wordt overleg gevoerd met de werkgroep Registratie, Documentatie en Digitalisatie.

Het PHG geeft de geregistreerde objecten in bruikleen aan het museum De Tien Malen en museumboerderij Mariahoeve. Verder houdt de acceptatiewerkgroep zich bezig met het conserveren van de ontvangen objecten en het onderhoud van de aanwezige museumobjecten. De objecten worden, voor zover nodig, behandeld tegen houtworm en roestvorming. Kleding wordt, indien nodig gewassen, soms uitgekookt en eventueel gesteven. Ook het monitoren en handhaven van de gewenste luchtvochtigheid en temperatuur in museumzaal en kledingdepot valt onder de taak van de werkgroep.

Werkgroep Onroerende goederen

De werkgroep heeft een afgevaardigde van het PHG in de gemeentelijke monumentencommissie. Deze adviseert de gemeente in voorkomende gevallen over grotere en kleinere verbouwingen of aanpassingen aan monumenten.

Documentatie

De documentatieverzameling van het PHG bevindt zich voor het grootste deel in het gemeentearchief. Iedere maandagmiddag wordt aan het registreren van de documentatie die het PHG wil bewaren gewerkt. Het doel is de collectie samen te voegen met die van de gemeente zodat er één grote

documentatieverzameling wordt gevormd. Het geregistreerde deel van de collectie is op de maandagen te raadplegen in overleg met de beheerder.

Werkgroep Genealogie

Naast de verschillende inmiddels wel bekende werkgebieden, zoals het aanvullen van het genealogisch bestand, de woninggeschiedenis en het inventariseren van de bibliotheek is in 2016 door meerdere leden gewerkt aan het toegankelijk maken van het notarieel archief van Putten. Ook zijn vele digitale land- en kadasterkaarten ter beschikking gekomen. Hiermee en met de gefotografeerde Protocollen van Putten en de omliggende plaatsen (1675-1775) werd gepoogd inzicht te krijgen in de ligging van oude boerderijen en de daaraan gekoppelde perceelsnamen. Uit dit onderzoek zijn verschillende artikelen in de Graver gepubliceerd. Vooral met de gegevens uit de Protocollen was het voor een aantal families mogelijk een koppeling te maken met voorouders over het zgn. "Gat van Putten" (het ontbreken van doop- en trouwboeken van 1665-1700). Op de website van het werkgroep lid Paul op den Brouw is veel van de bovengenoemde bronnen terug te vinden (odeeby.wordpress.com).

De leden, die zich bezig hielden met het determineren en ordenen van het fotomateriaal van de Gemeente kregen er dit jaar, door de al genoemde schenking van de verzameling van G. Schuit veel werk bij.

Met het oog op de vergrijzing binnen onze groep werd al langere tijd de behoefte gevoeld om de werkgroep uit te breiden. Dit jaar meldde zich iemand van de jongere generatie met belangstelling voor zijn voorouders en de geschiedenis van Putten, waarvan deze deel uitmaakten. Bovendien kon hij met zijn kennis van informatica het bestaande woningbestand veel verbeteren en is het nu mogelijk fotomateriaal aan de woningen toe te voegen. Alle oude foto's van woningen in Putten zijn dan ook van harte welkom.

In de loop van dit jaar kwamen er per mail geregeld vragen over voorouders in Putten, die met onze gegevens meestal konden worden beantwoord.

De werkgroep leden zijn 's maandags altijd in het archief aanwezig. Door de veiligheidsmaatregelen van de Gemeente, is het nodig dat gasten vooraf een afspraak maken met ons of de archivaris. Bij hun bezoek wordt men dan bij de balie door de archivaris of één van onze leden opgehaald.

Werkgroep archeologie

Afgelopen verslagjaar stond in het teken van buitenactiviteiten.

In januari was er een archeologisch sleuvenonderzoek bij de van Damstraat/hoek Da Costastraat. Na 3 dagen graven door een archeologisch bedrijf bleek dat het sleuvenonderzoek te weinig had opgeleverd om een opgraving te starten.

In de zomer is er een verkennend veldonderzoek gedaan in de boomgaard van kasteel Oldenaller op zoek naar een vroegere locatie van het kasteel Oldenaller.

Bij de 'prikactie' zijn 4 tot 8 vrijwilligers met drs. M. Wispelwey, regioarcheoloog, 4 dagen aan het werk geweest. (zie verslag in het septembernummer 2016 van De Graver.)

Op de eerste dag vonden we sporen van baksteenpuin en daardoor bleef het werk spannend. Maar de conclusie was, dat er wellicht eens een bouwsel had gestaan, maar geen kasteel.

Wij nemen deel aan het onderhoud van grafheuvels in de gemeente. Dit werk wordt "getrokken" door de Stichting Natuur- en milieubescherming Putten.

Redactiecommissie en bezorging van De Graver.

Zoals elk jaar is ook in 2015 de redactie vier keer bijeen geweest. We bespreken dan kort de stand van zaken met betrekking tot de komende De Graver: welke stukken zijn reeds aangeleverd en wat kunnen we nog verwachten? Via Dropbox kunnen de redactieleden op elk moment de stukken die per e-mail

zijn aangeleverd, bekijken en eventueel becommentariëren. Dus de communicatie tussen de redactieleden is groter dan wordt aangegeven door het aantal van vier bijeenkomsten. Wanneer de Graver gedrukt is, worden de ongeveer 800 exemplaren ingepakt door acht vrijwilligers die eens in de drie maanden hier ruim een uurtje aan besteden. Rond de 250 exemplaren worden per post bezorgd en de overige exemplaren worden door 19 vrijwilligers bij de afzonderlijke leden bezorgd.

TOT SLOT

Allen die op welke wijze dan ook in het verslagjaar hun vrije tijd of financiële bijdrage gaven aan de activiteiten van het Puttens Historisch Genootschap, het Historisch museum De Tien Malen of aan De museumboerderij De Mariahoeve, hartelijk dank.